

Aktuální problémy polského pivovarství

TADEUSZ GOŁĘBIEWSKI, hlavní inženýr Sdružení pivovarského průmyslu, Varšava

663.4 (438)

Na prahu nového hospodářského pětiletého plánu soustředil technický aktiv polského pivovarského průmyslu své síly na nejpravidelnější rozvíjení programu zvyšování výroby modernizací a výstavbou svých závodů.

Usnesení IV. pléna Ústředního výboru Polské sjednocené strany dělnické vytyčilo směrnice správného plánování technického rozvoje národního hospodářství. Plénum Ústředního výboru strany obrátilo pozornost na nutnost zrevidovat investiční plány, hlavně z hlediska úspor.

Pečlivý rozbor plánů technického rozvoje na léta 1961 až 1965 prokázal správnost přijatých hlavních směrů a zároveň i správnost hlavních předpokladů technologické a technické modernizace polského pivovarského průmyslu.

Ukázalo se však, že podniky ve svých plánech technického rozvoje neprojeví dosti pochopení pro tak naléhavý problém jako je tzv. malá mechanizace. Rozsah otázek, které zahrnuje malá mechanizace je velmi široký a obsahuje veškerá technická zlepšení, napomáhající likvidovat těžkou, neproduktivní, zbytečnou a nebezpečnou práci nebo práci škodlivou lidskému zdraví. Společnou vlastností těchto zlepšení je, že nejsou nákladná a dávají současně užitek a zvýšení hospodářských výsledků hlavně v podobě růstu produktivity práce i bezpečnosti a hygieny práce.

Jedním z hlavních témat v oblasti malé mechanizace je problém přepravy hromadného zboží, jako je např. ječmen, slad a jiné suroviny, dále pak uhlí, láhve prázdné i plné a pivo. Zdokonalení dopravních systémů má zajistit nerušenou dopravu, při níž by se přepravovalo zboží bez překládky a bez použití lidské práce.

Jedním z hlavních a nejzávažnějších problémů je velmi pracná vykládka ječmene z vagónů. Používá se k tomu v Polsku vyráběných pneumatických nebo mechanických (šnekových) transportérů s elektrickým pohonem. Tato zařízení se konstrukčně předělávají na pohon se spalovacím motorem.

Od příštího roku se bude k převozu zrna používat kontejnerů s takovou konstrukcí dna, aby zrno mohlo být v místě určení vyloženo gravitačně. V tomto případě se mohou uplatnit v Polsku vyráběné vyklápěcí vozíky (s hydraulickým zvedacím zařízením). Tento způsob je také nejjednodušším a nejlevnějším řešením problému přepravy sladu ze sladovny do blízkého pivovaru. Pro přepravu sladu na větší vzdálenosti se musí použít hermeticky uzavřených kontejnerů.

Při výběru dopravních systémů pro vnitrozávodní dopravu je nutno omezit používání pneumatických transportérů. Jejich provoz je z hlediska vysoké spotřeby elektrické energie velmi drahý a kromě toho při přepravě ječmene na větší vzdálenosti poškozují zárodky a pluchy.

Velmi dobrých výsledků se dosahuje používáním pásových dopravníků a také známých dopravníků korečkových a šnekových.

Nutnou podmínkou pro získání prokazatelných hospodářských výsledků je vytvoření plynulé vnitrozávodní dopravy.

Nejvíce obtíží je na prvním úseku dopravní linky. Těžkosti způsobuje také vykládka obilí nebo uhlí z vagónů stejně jako přeprava zeleného sladu na hvozď. Velkým ulehčením a urychlením práce je použití mechanického shrnovače, tzv. mechanické lopaty.

Problém mechanizace dopravy hustých odpadních kvasnic byl již vyřešen v několika závodech. V současné době se začíná likvidovat tato namáhavá a těžká práce.

Dalším prvořadým úkolem je mechanizace mytí výrobních nádob a jeho vyřešení je podmíněno výrobou mycích zařízení. K zahájení této výroby jsou připraveny dva polské závody.

Neobyčejně širokou síť organizačně technických úkolů je zapotřebí rozřešit ve stáčírnách piva do lahví. Přestože v tomto oddělení nastal již dost velký pokrok, je práce stále ještě velmi namáhavá a často i zbytečná. Také úrazovost je v tomto oddělení poměrně velká.

V posledním článku organizace je zavedení kontejnerizace dodávek lahví ze skláren do pivovarů. Tento způsob odstraní ruční překládání lahví z jednoho dopravního prostředku do druhého.

Velmi se rozšířilo mechanické ražení data na vymezeném místě okraje etikety. Výsledkem tohoto zlepšení je snížení obsluhy v lahvárně o jednu osobu na 40 000 hl výstavu. V celostátním měřítku může se tím ušetřit asi 100 pracovníků.

Velmi těžká práce je také expedice skladovaného piva, protože se musí bedny s pivem několikrát přenášet (např. snímání s válečkového transportéru, ukládání v několika vrstvách do skladu a tato práce se znovu opakuje při expedici piva).

V malých a středních závodech lze snadno zlepšit práci dvěma způsoby, a to jednak zavedením jednoduchého systému paletizace, použitím ručních vozíků s možností regulovat výšku zavěšení podvozku, jednak přizpůsobením vozíku na jednorázový převoz několika na sebe naskládaných beden s pivem (bez ručního přestavování).

Okruh potřeb i možností zavádět malou mechanizaci je velmi široký. Rozbor nutného zdokonalení organizace a techniky práce, rozřešení jednotlivých úkolů a rozšiřování zlepšených metod práce nemůže být dílem jednotlivce. Jenom společnými silami se dosáhne prokazatelných hospodářských výsledků. Proto zorganizoval technický aktiv pivovarského průmyslu několik kolektivů, jejichž úkolem je napomáhat výměně dosažených výsledků a zkušeností v rámci technického rozvoje. Výsledky práce těchto kolektivů jsou velmi dobré.

Prověrka správnosti investičního programu na léta 1961 až 1965 se v současné době zaměřila na rozbor nynější výrobní kapacity v jednotlivých krajích. Na základě výsledků těchto rozborů se reviduje úspornost projektů na rozšíření nebo výstavbu závodů.

Těchto prací se účastní nejen technický personál daného závodu, nýbrž i jeho politickohospodářský aktiv, odborníci z projekčních kanceláří a z projekčních ústavů a také významní odborníci z jiných pivovarů nebo sladoven. Tyto komise zkoumají ne-

jen předpoklady pro zadávací projekty, ale také projekty prováděcí a ve stadiu realizace kontrolují také provedení dané investice.

Hlavním cílem práce těchto kolektivů je synchronizovat zvyšování výroby jednotlivých závodů za účelem racionálního využívání výkonnosti všech strojů a strojních agregátů.

Pravidelně se zkoumá využití prostorů a ploch výrobních místností, aby nová výstavba nepřesahovala zdůvodněné minimum.

Kontroluje se výběr stavebních a konstrukčních materiálů, vhodnost projekčních metod a prověřují se technické a technologické výsledky výzkumu. Tyto práce již velmi pokročily.

Každý podnik reviduje svůj investiční plán. Vý-

značnější investice jsou vedle toho rozebírány na úrovni Sdružení a některé jsou ještě pilně zkoumány ministerstvem.

První etapa této akce bude ukončena za dva měsíce a jejím výsledkem bude zdokonalení plánu investičních úkolů na první rok nového pětiletého plánu a zpracování údajů o možnostech zvyšovat výrobu v různých oblastech země, s označením snadných a levných možností budování podniků v příštích letech.

Je to vážný a náročný úkol, ale snahou každého technika a hospodářského pracovníka je, aby byl splněn co nejlépe.

Došlo do redakce 27. 10. 1960. Přeložila R. Biehalová

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОЛЬСКОЙ ПИВОВАРЕННОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Автор рассматривает главные проблемы польской пивоваренной промышленности и показывает пути их решения. Основными задачами пивоваренной промышленности являются: реконструкция существующих заводов, внедрение механизации, разработка и внедрение средств внутризаводского транспорта и широкое использование рационализаторских предложений.

AKTUELLE PROBLEME DES BRAU- WESENS IN POLEN

Der Autor befasst sich mit den Problemen der polnischen Brauindustrie und der Lösung dieser Probleme. Es handelt sich in erster Reihe um die Rekonstruktionen von Betrieben, der Kleinmechanisierung, der Transportanlagen, den innerbetrieblichen Transport und um die Verbreitung der Verbesserungsvorschläge auf neue Arbeitsmethoden.

ACTUEL PROBLEMS OF POLISH BREWING INDUSTRY

The author analyses the actual problems of Polish brewing industry and indicates the ways of their solution. Among the questions of primary importance are: capital investments necessary to build breweries, modernization of existing breweries, mechanization, development of materials, handling and transport equipment, application of methods suggested by innovators.